

Nr 233.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt; given Stockholms slott den 12 mars 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att, utan hinder av bestämmelserna i 18 § 1 mom. i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, vid 1921 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt det beskattningsbara beloppet för svensk medborgare, som är här i riket mantalsskriven, skall beräknas efter följande grunder:

a) För en var skattskyldig skall från det taxerade beloppet såsom fritt från skatt avdragas följande belopp (*ortsavdrag*):

Om han är mantalsskriven inom ort tillhörande ortsgrupp	I,	900 kronor,							
» » » » » » » » » »	II,	1,050	»						
» » » » » » » » » »	III,	1,200	»						
» » » » » » » » » »	IV,	1,350	»						
» » » » » » » » » »	V,	1,500	»						

b) Utöver ortsavdraget äger skattskyldig, vilken är gift eller har hemmavarande eller av honom helt eller delvis underhållna barn, vilka icke uppnått 21 år och icke själva skola taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, erhålla avdrag (*familjeavdrag*) dels med 300 kronor för varje sådant barn, dels ock med 300 kronor för hustru, om skattskyldig är gift, eller för husföreståndarinna, om skattskyldig är ogift (varmed jämställas, att skattskyldig är änklings, änka eller frånskild).

För barn, vars föräldrar båda leva men icke äro gifta med varandra, skall, därest enligt ovan givna bestämmelser båda föräldrarna skulle vara berättigade till avdrag, endast modern eller, om barnet vistas hos fadern, endast denne åtnjuta avdrag.

c) I enskilda fall, då skattskyldigs skatteförmåga på grund av särskilda omständigheter (långvarig sjukdom, olyckshändelse, underhåll av

andra närstående än dem, för vilka han äger åtnjuta familjeavdrag) är väsentligt nedsatt, må det skattefria avdraget ökas med högst 700 kronor. Sådana utgifter för annans underhåll, som avses i 10 § i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, må icke åberopas såsom grund för avdrag enligt detta stycke.

d) Den del av det taxerade beloppet, som överstiger summan av de enligt a), b) och c) här ovan för den skattskyldige medgivna avdrag men icke dubbla summan av samma avdrag, upptages i det beskattningsbara beloppet till sitt halva belopp.

Den del av det taxerade beloppet, som överstiger dubbla summan av medgivna avdrag, ingår i sin helhet i det beskattningsbara beloppet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1921.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
12 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anförde härefter:
Jämlikt 18 § i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt,
sådant nämnda lagrum lyder enligt förordningen den 31 oktober 1919 (nr
733), äger här i riket mantalsskriven svensk medborgare å det taxerade
beloppet tillgodonjuta visst skattefritt avdrag, som är avsett att motsvara
existensminimum. Sålunda skall enligt 1 mom. a) för en var sådan
skattskyldig, allt efter som han är mantalsskriven inom ort tillhörande
den ena eller andra av de fem ortsgrupper, vari riket för ändamålet in-
delas, såsom skattefritt avdragas ett belopp av 600, 700, 800, 900 eller
1,000 kronor (ortsavdrag). Vidare äger enligt 1 mom. b) dylik skatt-
skyldig, vilken är gift eller har hemmavarande eller av honom helt eller

delvis underhållna barn, vilka icke uppnått 21 år och icke själva skola taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, erhålla avdrag (familjeavdrag) dels med 200 kronor för varje sådant barn dels ock med 200 kronor för hustru, om den skattskyldige är gift, eller för husföreståndarinnan, om skattskyldig är ogift. I enskilda fall, då skattskyldigs skatteförmåga på grund av särskilda omständigheter är väsentligt nedsatt, må enligt 1 mom. c) det skattefria avdraget ökas med högst 500 kronor.

I 18 § 1 mom. d) stadgas slutligen, att den del av det taxerade beloppet, som överstiger summan av den skattskyldige sålunda medgivna avdrag men icke dubbla summan därav, skall i det beskattningsbara beloppet upptagas till sitt halva belopp.

Storleken av de skattefria orts- och familjeavdragen äro i förordningen bestämda efter den i juli månad 1914 rådande prisnivån, dock med ungefär 20 procents förhöjning beträffande ortsavdraget. Med hänsyn till den ökning i levnadskostnaderna, som efter sist angivna tidpunkt ägt rum och som i slutet av år 1918 uppgått till 167 procent av 1914 års nivå, förelade Kungl. Maj:t med proposition den 21 mars 1919, nr 347, riksdagen förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt. Nämda förslag gick ut på en förhöjning dels av orts- och familjeavdragen med 50 procent och dels av maximum för det avdrag, som i ömmande fall kan medgivas skattskyldig, från 500 till 700 kronor. På sätt jag vid frågans behandling i statsrådet framhöll, var berörda förhöjning av orts- och familjeavdragen icke tillräcklig för att bereda full kompensation för en prisstegring, som uppgick till 167 procent av 1914 års nivå, men ansåg jag mig med hänsyn till de statsfinansiella verkningarna av skattelindringen, vilka för det dåvarande icke kunde närmare beräknas, ej böra tillstyrka större förhöjning.

Riksdagen anmälde i skrivelse den 14 juni 1919, nr 364, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts berörda proposition.

Den 16 påföljande juli utfärdade Kungl. Maj:t därefter förordning i ämnet (nr 455).

Ännu hava levnadskostnaderna icke visat tendens att nämnvärt sjunka. Sålunda uppgick prisstegringen, som under senare hälften av år 1919 varit nere i 157 procent av 1914 års nivå, enligt socialstyrelsens beräkningar vid årsskiftet 1919—1920 till 159 procent. Behov torde alltså få anses föreligga av en provisorisk ökning av ifrågakvarande avdrag jämväl vid beskattningen av 1920 års inkomster, d. v. s. vid 1921 års

1920 års särskilda avdrag.

Förslag till bestämmelser för 1921.

taxering. Då de på frågan om avdragens storlek inverkan omständigheter väsentligen äro oförändrade, torde 1919 års bestämmelser i detta avseende kunna läggas till grund för de nu erforderliga föreskrifterna i ämnet.

På en punkt synes dock viss jämkning böra ske. I 1919 års förordning stadgades, att, om summan av orts- och familjeavdragen icke uppginge till jämnt hundratal kronor, belopp, som översköte jämnt hundratal, skulle bortfalla. Detta stadgande upptogs av praktiska skäl. Därmed åsyftades nämligen huvudsakligen att undvika upprättandet av alltför stort antal tabeller för avdragens uträknande. I sammanhang med framläggandet av förslag till ny kommunalskattelag har jag emellertid för avsikt föreslå meddelandet av särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till kommunal inkomstskatt. Dylika bestämmelser lära komma att betinga upprättandet av tabeller i viss utsträckning jämväl för avdragsbelopp slutande å femtiotal kronor. I betraktande härav och då ett stadgande av den innebörd som ovan omnämnda i 1919 års förordning förekommande verkar rubbning i det uti inkomstskatteförordningen fastställda förhållandet mellan avdragsbeloppen för olika ortsgupper, anser jag mig böra förorda, att ett dylikt stadgande nu icke medtages.

Vad därefter angår avfattningen av de erforderliga föreskrifterna, synes det mig lämpligast att låta bestämmelserna i 18 § 1 mom. inkomstskatteförordningen i här avsedda delar tjäna såsom förebild.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i enlighet med det anförda upprättat förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.